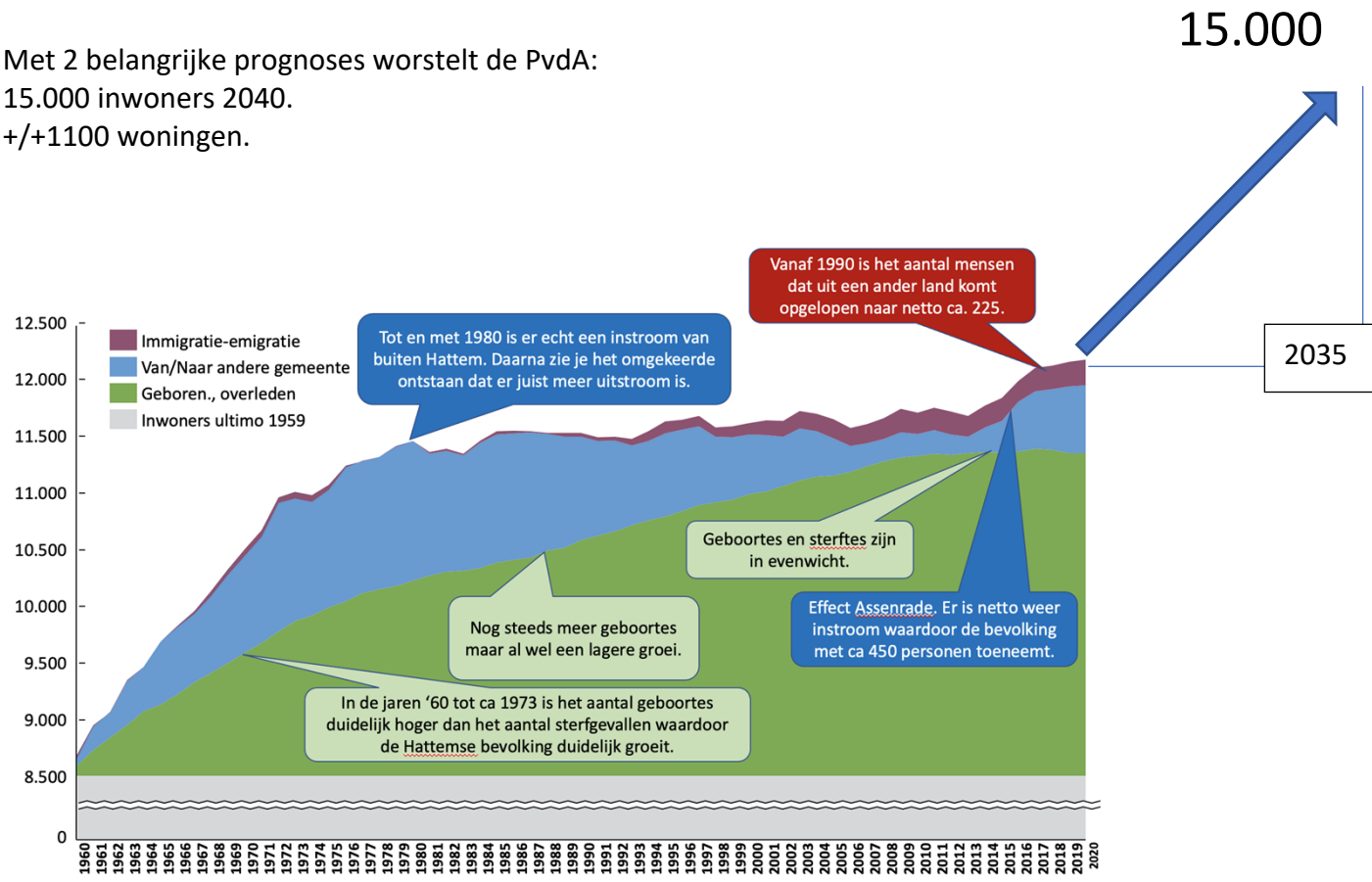
Vragen omgevingsvisie Hattem, PvdA, 9 februari 2022:

Met 2 belangrijke prognoses worstelt de PvdA:
15.000 inwoners 2040.
+/+1100 woningen.

Een bevolkingsprognose van 15.000 inwoners bij een bevolkingsgroei die alleen kan komen door inwoners van buitenaf want geboortes in Hattem zelf en sterfte zijn de laatste jaren redelijk in evenwicht.

Vraag: Waardoor verwacht U dat de bevolking in 15 jaar naar 15.000 groeit (+/+21%) t.o.v. van 12.400 nu.
Dit terwijl de landelijke prognose een groei van 17,3 eind 2019 naar 19,3 in 2050 ca 12% groei laat zien. Voor 2040 op 2/3^{e} van de tijd zou dat niet meer dan 10% landelijk gezien zijn. Het is bekend dat de bevolkingsgroei steeds meer afvlakt.

Conclusie: Bij een landelijke groei van ca. 10% in 2035 prognosticeert.

Uit diverse onderzoeken komen groeicijfers die dit ook laten zien.

Vraag 1: Waardoor denkt U dat de visie toch van ca. 12.400 naar 15.000 in plaats van ca. 10% is een groei naar ca. 13.700 inwoners in 2040.

Uit het Companen onderzoek komt een groei van 410 naar voren t/m 2030. Dus ca. 13.000 inwoners.

U heeft ons ook het Companen rapport gepresenteerd.

Tabel 4.1: Gemeente Hattem. Bevolkings-, huishoudens- en woningbehoefteprognose 2020-2035

	2020	2025	2030	2035	2020-2025	2025-2030	Tot 2030
Bevolking	12.170	12.370	12.580	12.880	200	210	410
Huishoudens	5.080	5.280	5.470	5.620	200	190	390
Woningbehoefte (minimumvariant)	5.080	5.280	5.470	5.620	200	190	390
Woningbehoefte (maximumvariant)	5.080	5.305	5.530	5.680	225	225	450

Bron: Gelderse variant Primos 2019, bewerkingen Companen 2021

Op basis van de minimumvariant ligt de woningbehoefte tot 2035 op + 390 Woningen, stel voor 2040 Hattem eigen bevolking 500 woningen. Dit kan naar verwachting maximaal oplopen tot + 450 woningen incl regio behoefte. (Maximumvariant). Het deels opvangen van het woningtekort uit de regio Zwolle en daarmee gepaarde woningbouwopgave is hierin meegenomen.

De woon regio Zwolle heeft ook ambities:

Regio Zwolle woningen nu		335.256
Hattem woningen in die opgave		5.262
Percentage Hattem		1,6%
	Regio	Hattem
Primos prognose	40.000	628
Brief Ollongren 14 regio's	44.000	691
Ambitie Zwolle	65.000	1.020
Ambitie Zwolle	70.084	1.100

Veluwe gemeentes regio Zwolle		43.548
Percentage van regio Zwolle		13%
Primos prognose	40.000	5.196
Brief Ollongren 14 regio's	44.000	5.715
Ambitie Zwolle	65.000	8.443
Veluwe doel 7500	57.739	7.500

Als je de ambities van de regio Zwolle vertaald naar Hattem dan zou Hattem bij het ambitie scenario 1020 woningen moeten bouwen. Kijk je naar de brief van Ollongren waarin voor de woonregio Zwolle 44.000 groei aangegeven wordt dan zou dat aantal 691 zijn.

We hebben ook een Webinar gehad van de gemeentes uit de kop van de Veluwe. Hierin werd aangegeven dat deze gemeentes een ambitie van 7.500 woningen hebben. Vertaald naar de gehele regio en bij een gelijke verdeling zou de regio dan een groei van 57.739 woningen plannen.

Vraag 2: Bij een ambitie van 1.100 woningen lijkt het er op dat voor de eigen bevolking er naast de vraag voor de eigen bevolking van ca. 500 woningen voor 2040 en dat de 1.100 woningen gebaseerd is op een aantal dat overeen komt met ca. 70.000 woningen voor de woonregio Zwolle. Klopt deze redenering.

Vraag 3: Hoe moeten wij omgaan met de ambitie in de omgevingsvisie van 1.100 woningen 2040? Is deze ambitie het kompas waarbij er jaar over jaar woningen aangevuld wordt met uiteindelijk ca 1.100 woningen in 2040. Als bijvoorbeeld de ambitie van Zwolle terugvalt naar ca. 44.000 dan zou Hattem ook naar ca. 700 bij kunnen stellen hetgeen dan in de geupdate versie van de omgevingsvisie terug gaat komen?

Vraag 4: Klopt de stelling dat de ca. 15.000 inwoners in 2040 een gevolg zijn van de ontwikkeling van het aantal woningen in Hattem en niet van de natuurlijke groei van de eigen bevolking?

Vraag 5: Kunt U aangeven hoe de procedure werkt t.a.v. stikstof compensatie en hoe de gemeente dat doet en ook terug gaat koppelen aan onze raad?
In de MER presentatie werd duidelijk aangegeven dat Hattem met al zijn ambities onvoldoende handvatten heeft om de stikstof effecten binnen zijn eigen gemeente te compenseren. M.a.w. afstemming met provincie e/o landelijke afstemming zijn nodig.

Vraag 6: Is deze omgevingsvisie het levend document dat dient als een kompas hoe Hattem zich wil ontwikkelen richting 2040 waarbij onze raad de kans krijgt mee te beslissen indien er bijvoorbeeld confronterende doelstellingen zijn of er bezwaren zijn tegen concrete plannen? Tijdens de MER presentatie maandag j.l. werden een 7-tal confronterende doelstellingen benoemd. M.a.w. als je het ene doel bereikt mis je het andere doel?

Vraag 7: Zou de wethouder in de commissie vergadering een goede inleiding willen geven? Naar onze mening zou bij de behandeling in de commissie het nog eens goed zijn als de wethouder benoemt hoe e.e.a. werkt? Waar zeg je als raad ja tegen? Wanneer komen plannen nieuw langs? Bijvoorbeeld concrete plannen worden getoetst op deze visie maar de raad krijgt bij concrete plannen of bestemmingsplan aanpassingen de kans iets van dat plan te vinden. Wellicht is het bestemmingsplan buitengebied een goed voorbeeld?

Vraag 8: Kunt U toelichten hoeveel initiatieven er in de kernrand gewenst zijn? Wat zegt deze visie?
Omdat in het bestemmingsplan buitengebieden er naar onze mening veel initiatieven voor nieuwbouw zijn is het ons in deze visie niet duidelijk wat de ambitie voor de kernrand is.

Vraag 9: Omgevingsvisie pagina 79: Het rose gemaakte is ons volstrekt onduidelijk. Wat bedoelt U hier?
H2O is een toplocatie voor grootschalige (logistieke) bedrijven (tot milieucategorie 4.2.) dankzij de ligging nabij de A28 en de A50 en nabij Zwolle. Die ligging maakt het ook geschikt voor een hotel. Ook daar is plek voor op H2O. Belangrijk is daarbij dat we bewust omgaan met het vestigen van nieuwe risicobronnen in de buurt van beperkt kwetsbare functies of objecten.

Beantwoording:

Vraag 1: De keuze voor 1.100 woningen is gebaseerd op een groot aantal factoren waar de prognoses van Companen en de scenario's voor de Verstedelijkingstrategie van de regio Zwolle een belangrijke rol in spelen.

- *Prognoses: Niets is zo moeilijk als de toekomst voorspellen. Dat blijkt ook nu, want de enorme spanning op de woningmarkt en de mogelijke gevolgen van de corona-pandemie waren nog niet terug te vinden in de cijfers van 2019 die Companen bij het onderzoek uit 2021 hanteerde. De prognoses geven een richting aan. We hebben daar in de commissievergadering van 4 oktober 2021 uitgebreid met u over van gedachten gewisseld in aanwezigheid van Companen. Prognoses zijn al achterhaald op het moment dat de cijfers op papier staan.*
- *Daarnaast is gekeken naar de scenario's die in de verstedelijkingsstrategie regio Zwolle zijn benoemd (40.000 - 65.000 - 80.000 woningen). De bestuurlijke vaststelling is in voorbereiding. Bij het bouwen van de Omgevingsvisie was het lastig om daar een exact getal aan te verbinden. De Omgevingsvisie straalt vooral de ambitie uit dat Hattem haar verantwoordelijkheid wil nemen ten aanzien van de regionale behoefte. Dit vanuit een breder maatschappelijk belang, maar ook vanuit eigen belang. Als we de regionale behoefte te krap accommoderen, leidt dit tot verdringing van de eigen inwoners op de woningmarkt (circa 1/3 van de woningen worden verkocht aan mensen vanuit de regio, onderzoek BSP 2019)*
- *Als volgende stap is de vraag omgedraaid. Hoeveel woningen kan Hattem zorgvuldig inpassen? Daarbij zijn vele locaties onderzocht (zie kaart blz 38 Omgevingsvisie). Dat onderzoek, in combinatie met het planMER, leidde tot de conclusie dat 1.100 woningen goed inpasbaar zijn. Daarbij zijn wel enkele (oplosbare) aandachtspunten benoemd en het stikstofvraagstuk, waar we rekenen op oplossingen vanuit rijk en provincie.*
- *De grotere aantallen woningen betekenen ook meer draagvlak voor behoud en versterking van de maatschappelijke voorzieningen in Hattem en de detailhandel.*
- *De doorgroei naar mogelijk net 15.000 inwoners biedt bovendien kansen de gemeentelijke organisatie te versterken. Dit is geen doel op zich, maar wel een prettige bijkomstigheid.*
- *Tenslotte bleken de ambities qua woningbouw binnen de gemeenteraad flink uiteen te lopen van circa 500 woningen tot meer dan 2.000 woningen. De 1.100 woningen is daarin een middenweg.*

Vraag 2: Zoals hiervoor aangegeven. De bijdrage aan de regionale woningbehoefte is uiteindelijk vooral bepaald op basis van het aantal woningen dat goed ingepast kan worden in Hattem. Overigens, de vaststelling van de Omgevingsvisie is niet het finale besluit dát Hattem 1.100 woningen gaat bouwen. We zullen die ambitie stap voor stap onderzoeken en uitwerken onder andere via het Woningprogramma / de Woonvisie, bestemmingsplannen (vooralsnog) en op termijn het Omgevingsplan.

Vraag 3: De strekking van vraag 3 is correct. In de Omgevingsvisie is aangekondigd deze eens in de 4 jaar te herijken. Bovendien zullen we jaarlijks de voortgang van de realisatie van de ambities monitoren. Mocht daar aanleiding voor zijn, dan kan de gemeenteraad ook eerder besluiten tot een herijking.

Vraag 4: Die stelling klopt. De mogelijk 15.000 inwoners zijn een optelsom van de autonome groei en de behoefte vanuit de regio.

Vraag 5: Het is lastig nu exact te beschrijven hoe de procedure zal verlopen, omdat e.e.a. afhankelijk is van de effectuering van het stikstofbeleid van rijk en provincie. Wat vaststaat is dat bij de voorbereiding van het Omgevingsplan (2022) weer een MER moet worden opgesteld. Die zal concreter dan bij de Omgevingsvisie moeten voorzien in oplossingen voor de eventuele stikstofknelpunten die voortvloeien uit de ambities in het Omgevingsplan.

Vraag 6: De raad is in ieder geval aan zet bij de voorbereiding van het Woningprogramma /de Woonvisie, de bestemmingsplannen en het Omgevingsplan. Aanvullend ligt het voor de hand dat de gemeenteraad aan de hand van de Uitvoeringsagenda en de resultaten van de monitoring wordt geïnformeerd over de realisatie van de ambities uit de Omgevingsvisie. Daarover kunnen uiteraard nadere afspraken worden gemaakt met het college van B&W. Overigens was de conclusie van de botsproeven vooral, dat de gesignaleerde knelpunten op te lossen zijn met slimme oplossingen bij de uitwerking van concrete plannen, zoals juiste plaatsing van zonnepanelen, groene gevels, stimuleren van deelauto's, meer ondergrond parkeren et cetera.

Vraag 7: Uiteraard is de wethouder bereid een inleiding te verzorgen bij de behandeling van de Omgevingsvisie in de commissie ARZ op 14 februari. Vooruitlopend daar alvast het volgende. De Omgevingsvisie bepaalt het beleid en de richting voor het Chw Bestemmings-plannen Buitengebied. Vanuit die gedachte is het logisch en prettig dat nu eerst de Omgevingsvisie ter vaststelling voorligt en daarna het Chw Bestemmingsplan Buitengebied. Concrete plannen en initiatieven in het buitengebied worden primair getoetst aan het bestemmingsplan.

Vraag 8: De Omgevingsvisie spreekt zich bewust niet uit over aantallen initiatieven. De Omgevingsvisie redeneert – in de geest van de Omgevingswet – juist vanuit omgevings-kwaliteit. Dat is geen eenvoudige afweging, vandaar dat we daar in het Chw Bestemmingsplan Buitengebied nog eens extra goed naar kijken. Overigens blijkt uit de zienswijzen op de Omgevingsvisie dat de beschrijving daarin wél wordt onderschreven. Niettemin is naar aanleiding van de zienswijzen de formulering (zie paragraaf 4.3. Reactienota) nog eens kritisch tegen het ligt gehouden.
In principe is de Omgevingsvisie terughoudend ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen (lees bebouwing) in de kernrand (vooral de enken) en het open poldergebied, tenzij deze een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de omgeving (kampenlandschap).

Vraag 9: Vestiging van nieuwe bedrijven brengt vaak risico's met zich mee. De aangehaalde formulering betekent dat bij elke nieuwvestiging steeds gekeken moet worden naar de risico's die het bedrijf met zich meebrengt in relatie tot de kwetsbare functies (woningen, hotel et cetera) in de omgeving, binnen het bedrijventerrein of net daarbuiten.